

Bokanmälan

Demokratisk och effektiv styrning. En antologi om forskning i offentlig förvaltning

Anmäld av Tobias Johansson.

Huvudredaktör för boken är Sven Siverbo.

Biträdande redaktörer är Lena Andersson-Filé, David Karlsson och Viveka Nilsson.

Boken är utgiven av Studentlitteratur (2007) och omfattar 646 sidor.

Boken *Demokratisk och effektiv styrning* är en antologi skriven av forskarstuderande, lärare och forskare vid Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet, alla verkande inom eller med erfarenhet av grund- och forskarutbildningsämnet offentlig förvaltning. Huvudredaktören utlovar en ögonblicksbild av vad som konstituerar ämnet offentlig förvaltning så som det bedrivs på landets enda förvaltningshögskola, vilket är ett av bokens syften, men tillskriver boken också ett mer allmänt syfte; att belysa den offentliga förvaltningen ur ett demokrati- och effektivitetssynsätt. Det senare är dock nära sammankopplat med det förra då ämnet offentlig förvaltning, som det presenteras i antologin, definieras utifrån studieobjektet, den offentliga förvaltningen, snarare än utifrån gemensamma axiomatiska eller metodologiska grundantaganden. Antologin är ett rikt exempel på detta.

Bokens över 600 sidor innefattandes 25 kapitel är uppdelad efter fyra övergripande teman understödda av en kappa där huvudredaktören Sven Siverbo initierar och slutligen reflekterar över antologins bidrag och ämnet offentlig förvaltning. Innan de fyra temana presenteras i boken tar dock Staffan Johansson med sig läsaren på en resa i den offentliga förvaltningens utveckling, såväl organisatoriskt som forskningsmässigt. Resan börjar i bibeln tar sedan en sväng över till USA och framväxten av *Public Administration*-forskningen för att avslutas i den skandinaviska och främst svenska traditionen av förvaltningsforskning.

I bokens första tema *Där pengarna styr och styrs* behandlas främst den offentliga förvaltningens inre effektivitet. Temat innehåller sex bidrag som berör allt från övergripande resursallokering och tankemodeller för det till mikroekonomiska spörsmål kring avgifter och den finansiella redovisningen.

Det andra temat *När folket styr* kan om man skall göra begreppsparet komplett sägas handla om demokratins betydelse och roll för den yttre effektiviteten. Denna dels första bidrag, av totalt sex, behandlar den viktiga och återigen allt mer aktuella frågan om den kommunalpolitiska och servicegeografiska indelningen. Övriga bidrag berör centrala och viktiga spörsmål och områden som integration, kvinnor och mäns (olika) representation, det formellas och informellas betydelse för politisk styrning, representativ byråkrati samt relationen medborgare-förvaltning.

I det tredje temat *De som styr* flyttas fokus mer tydligt mot lednings- och styrfrågor inom om inte alla så väldigt många av den offentliga förvaltningens nivåer. Läsaren får inledningsvis ur ett övergripande perspektiv följa den för vissa delar av lokalsamhället så infekterade frågan om förvaltningen av vargstammen. I de övriga fyra bidragen flyttas fokus mot kommunstyrelsens ordförande, tjänstemannen, hur man styr sin chef och slutligen till den klassiska frågan om kontrollspann, det vill säga hur många underställda skall en chef ha?

I det fjärde och sista temat *Där det är svårt att styra* lyfts den offentliga förvaltningens särart och komplexitet fram och det följer fem bidrag som kan sägas beröra faktumet att bara för att något en gång är bestämt behöver det inte betyda att det blir gjort, i vart fall inte som det var beslutat. Temat kan sägas handla om hur implementering och styrning går till i jämförelse med idealet ogästvänliga miljöer. Läsaren får följa kommuners försök till marknadsskapande, ett sjukhus införande av processororienterat arbetssätt, läkares syn på ekonomistyrning, hur man aktivt undviker att styra samt hur lärande går till i något som ingen vill råka ut för, det vill säga katastrofer.

Boken har bredd, djup och är lång. Volymen är således omfattande, detta gällande såväl teori som metod, men framförallt beträffande empiri kring offentlig förvaltning med särskilt fokus mot den kommunala nivån. Boken torde vara en ypperlig illustration till mången av de diskurser som förs på utbildningar med anknytning till offentlig förvaltning inom såväl de traditionella disciplinerna företagsekonomi och statsvetenskap, men framförallt vid utbildningar i ämnet offentlig förvaltning. Boken ger också läsaren möjlighet att snabbt sätta sig in den offentliga förvaltningens "eviga" problem varför boken torde vara en källa till kunskap och inspiration även för politiskt verksamma, tjänstemän inom förvaltningen och för den intresserade medborgaren som faktiskt är den som förvaltningen till syvende och sist är till för.

---

* Trots ett arbetsrättsligt förhållande till Förvaltningshögskolan och kollegiala relationerna med författare i antologin har anmälaren aldrig varit involverad i arbetet med antologin.